

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

FINANČNI

RAČUNI SLOVENIJE

ČETRTLETNA INFORMACIJA

JANUAR 2017

Povzetek dogajanj v zadnjem letu (od zadnjega četrtertja 2015 do tretjega četrtertja 2016)

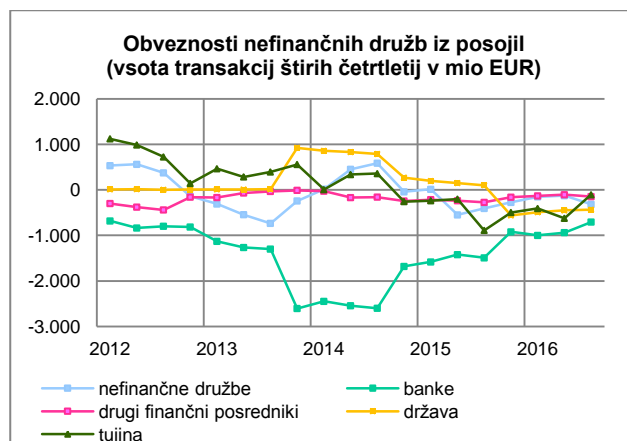
- **Nefinančne družbe** so izboljšale neto finančni položaj do bank in države ter poslabšale do tujine, hkrati pa so zmanjšale medsebojne terjatve in obveznosti.
- **Centralna banka** je neto finančni položaj izboljšala do države in tujine ter poslabšala do bank.
- V **bankah** se je nadaljevalo razdolževanje do tujine ter krčenje posojil nefinančnim družbam, ki skupaj z gospodinjstvi povečujejo vloge pri bankah.
- **Drugi finančni posredniki** so terjatve povečali do tujine in zmanjšali do nefinančnih družb, obveznosti pa zmanjšali do države in tujine.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tuje vrednostne papirje in zmanjšali naložbe v državne vrednostne papirje ter banke.
- **Država** je zmanjšala vloge znotraj lastnega sektorja, v tujini in pri bankah, povečala pa pri centralni banki, na drugi strani pa povečala obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev do centralne banke in zmanjšala do bank. Primanjkljaj na letni ravni je znašal 1,4% BDP in se že od zadnjega četrtertja 2014 zmanjšuje.
- **Gospodinjstva** povečujejo vloge pri bankah, pri čemer zmanjšujejo vezane vloge in povečujejo vloge na vpogled. Od zadnjega četrtertja 2015 je razvidno tudi ponovno naraščanje obsega najetih posojil.
- Neto finančni položaj **tujine** se je izboljšal do nefinančnih družb in države, poslabšal pa do centralne banke, drugih finančnih posrednikov ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec tretjega četrtrletja 2016 znašala 41,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu (od konca tretjega četrtrletja 2015 do konca tretjega četrtrletja 2016) zmanjšala za 521 mio EUR. **Druge terjatve** so dosegle 14,9 mrd EUR, večinoma iz komercialnih kreditov in predujmov (82%), od tega 45% do tujine in 43% v okviru lastnega sektorja, pri čemer so se zmanjšali do države (za 202 mio EUR), nefinančnih družb (za 177 mio EUR) in tujine (za 101 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 14,4 mrd EUR naložb v **lastniški kapital**, od tega največ znotraj lastnega sektorja (78%). Naložbe so se zmanjšale, pri čemer so dokapitalizacije znašale 261 mio EUR, negativne vrednostne spremembe pa 519 mio EUR. **Gotovina in vloge** so dosegle 6 mrd EUR, od tega 90% do bank, in so se povečale za 517 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so konec tretjega četrtrletja 2016 znašale 78,3 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšale za 2,1 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 38 mrd EUR in so se povečale preko transakcij za 1,1 mrd EUR, zmanjšale pa preko vrednostnih sprememb za 308 mio EUR. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (30%), tujina (24%), država (21%) in gospodinjstva (21%). Najeta **posojila** so znašala 23,9 mrd EUR, od tega pri bankah (38%), v tujini (29%), pri nefinančnih družbah (13%) in državi (11%), ter so se zmanjšala za 1,7 mrd EUR v obliki odplačil in za 1,2 mrd EUR preko vrednostnih sprememb. Nefinančne družbe so imele 15 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz

komercialnih kreditov in predujmov (68%), od tega 52% do nefinančnih družb in 41% do tujine.

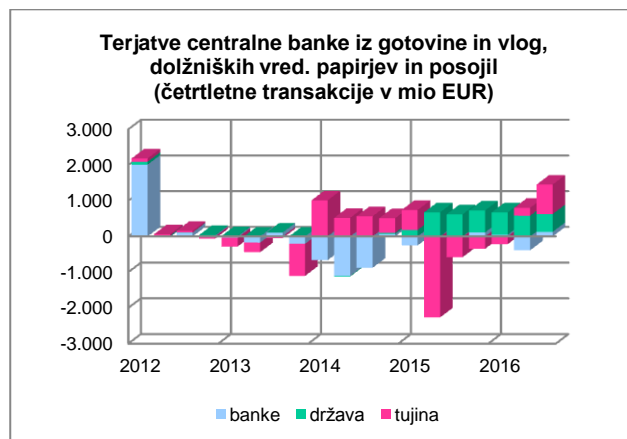

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec tretjega četrtrletja 2016 znašal 36,6 mrd EUR in se je v zadnjem letu izboljšal za 1,6 mrd EUR, pri čemer se je izboljšal do bank (za 1,9 mrd EUR) in države (za 579 mio EUR), poslabšal pa do tujine (za 939 mio EUR). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 52% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec tretjega četrtrletja 2016 znašala 12,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 3 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (74%), vloge (18%) in posojila (5%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 3,7 mrd EUR (večina v okviru programa odkupovanja obveznic) na 9,5 mrd EUR, pri čemer je bilo 55% naložb v tujih, 44% pa v domačih državnih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 2,3 mrd EUR **vlog** (večinoma terjatve v sistemu Target¹ in terjatve iz naslova razdelitve evro bankovcev znotraj Evrosistema²), ki so se zmanjšale za 605 mio EUR. **Posojila**, predvsem bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja, so znašala 627 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so znašale 12,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečale za 2,7 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so znašale 5 mrd EUR, predvsem do gospodinjstev in tujine. **Vloge** so se povečale za 2,4 mrd EUR na 5,7 mrd EUR, pri čemer je bilo vlog države 58% in bank 41%.

Neto finančni položaj centralne banke se je v zadnjem letu izboljšal do države (za 701 mio EUR) in tujine (za 500 mio EUR), ter poslabšal do bank (za 797 mio EUR).

¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

² Pozitivna razlika med gotovino, ki je dodeljena Banki Slovenije v skladu s ključem za razdelitev bankovcev v Evrosistemu, in gotovino, ki jo Banka Slovenije dejansko daje v obtok, se evidentira med terjatvami iz vlog.

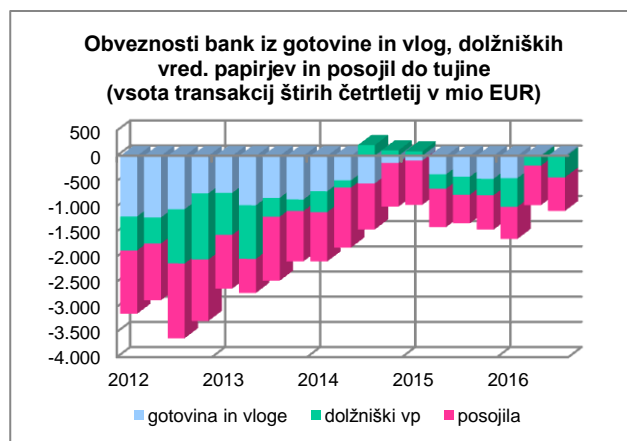
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank³ so konec tretjega četrletja 2016 znašala 38,5 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 2,1 mrd EUR. Dana **posojila** so predstavljala 22,7 mrd EUR oz. 59% naložb⁴, največ nefinančnim družbam (40%) in gospodinjstvom (39%). Zmanjšala so se za 2,3 mrd EUR (najbolj do nefinančnih družb in tujine), od tega za 767 mio EUR preko odplačil, ostalo pa zaradi odpisov, pripojitve dveh bank k DUTB ter prodaje paketa slabih terjatev največje banke. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 9,4 mrd EUR, pri čemer je bilo 62% naložb v državnih, 32% pa v tujih vrednostnih papirjih. Naložbe v tuje vrednostne papirje so se povečale za 568 mio EUR, v domače pa zmanjšale za 421 mio EUR. Banke so imele 5 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, te so se najbolj povečale pri centralni banki (za 669 mio EUR) in zmanjšale v tujini (za 484 mio EUR).

Obveznosti bank so znašale 36,2 mrd EUR in so se zmanjšale za 949 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 25,9 mrd EUR, največ gospodinjstev (63%) in nefinančnih družb (21%). Povečale so se vloge gospodinjstev (za 906 mio EUR) in nefinančnih družb (za 412 mio EUR), zmanjšale pa vloge države (za 524 mio EUR). Banke so imele 4,3 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil**, od tega 63% do tujine. Posojila so se zmanjšala za 1,4 mrd EUR, od tega za 347 mio EUR do države predvsem kot posledica pripojitve dveh bank k DUTB, do tujine, bank in centralne banke pa preko

odplačil. **Kapital** bank je znašal 4,8 mrd EUR, pri čemer se je delež države zmanjšal na 50%, tujine pa povečal na 42%. Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so dosegle 800 mio EUR in so se zmanjšale za 423 mio EUR.

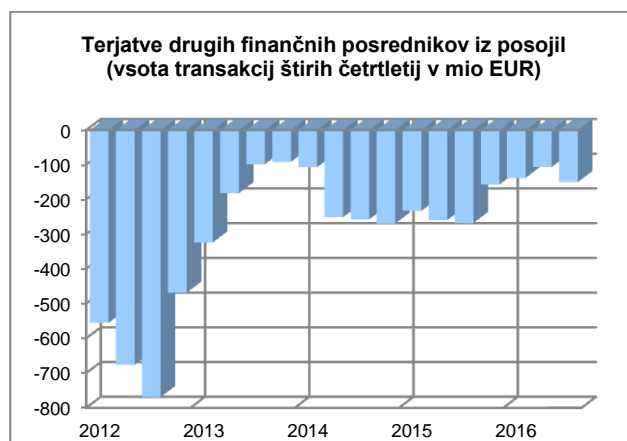
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do države in centralne banke, poslabšal pa do nefinančnih družb in gospodinjstev.

S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec tretjega četrletja 2016 znašala 7,7 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 161 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,4 mrd EUR, največ v tujino (52%) in nefinančne družbe (32%). Dana **posojila** so dosegla 2,8 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (53%) in gospodinjstvom (38%), ter so se zmanjšala za 253 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. Terjatve iz **vlog** so znašale 617 mio EUR, pri čemer so imeli 69% vlog v domačih bankah in 22% v tujini. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 562 mio EUR, pretežno v tujino (85%), in so se povečale za 63 mio EUR.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec tretjega četrletja 2016 znašale 7,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšale za 772 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 3,9 mrd EUR in so se povečale za 205 mio EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (57%), predvsem v lasti gospodinjstev (57%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (33%). Vrednost investicijskih skladov se je zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečala za 114 mio EUR na 2,2 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 3 mrd EUR, od tega 58% do tujine in 26% do bank, ter so se zmanjšala za 928 mio EUR, predvsem do države in tujine.

³ V četrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

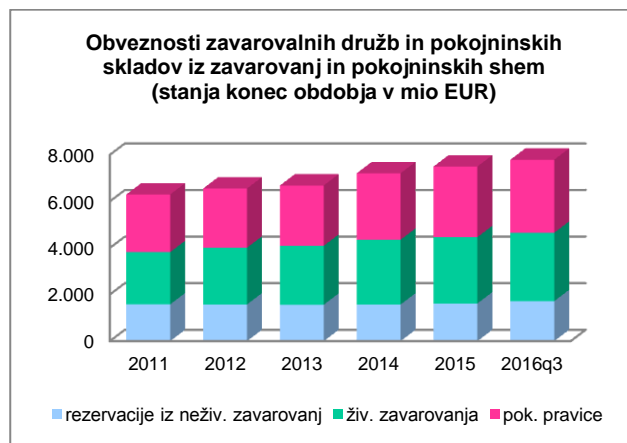
⁴ Konec tretjega četrletja 2016 so oslabitve na posojilih dosegle 2,3 mrd EUR, kar je predstavljalo 10,1% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec tretjega četrtrletja 2016 znašala 10 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 632 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6,1 mrd EUR), predvsem v tuje (64%) in državne (26%). Stanje naložb se je povečalo za 507 mio EUR, pri čemer so povečali naložbe v tuje in zmanjšali v državne in bančne vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 2,7 mrd EUR, največ v tujino (47%), investicijske sklade (29%) in zavarovalne družbe (11%). V zadnjem letu so se povečale za 142 mio EUR. Terjatve iz **vlog** so znašale 655 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec tretjega četrtrletja 2016 znašale 9,9 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečale za 535 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (7,8 mrd EUR), ki so se povečali za 338 mio EUR. V strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 40%, življenjskih zavarovanj 38%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 22%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so

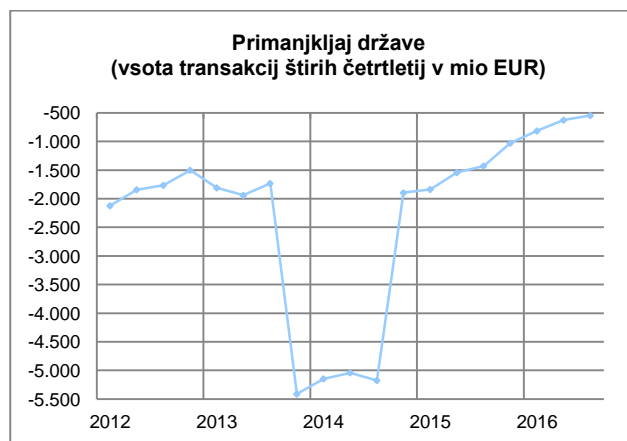
znašale 1,7 mrd EUR in so se povečale za 127 mio EUR. Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (35%), tujina (20%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (19%) ter gospodinjstva (10%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec tretjega četrtrletja 2016 znašala 31,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 6,2 mrd EUR. Država je imela 14,8 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (54%) in banke (16%). Naložbe so se zmanjšale za 481 mio EUR, od tega so neto prodaje znašale 307 mio EUR. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 8,6 mrd EUR, od tega 38% do centralne banke, 35% do tujine, 16% do bank in 11% znotraj lastnega sektorja. Terjatve so se zmanjšale znotraj lastnega sektorja (za 4,2 mrd EUR), do tujine (za 1,3 mrd EUR) in bank (za 524 mio EUR), povečale pa do centralne banke (za 1,7 mrd EUR). Država je imela 4,5 mrd EUR terjatev iz **posojil**, od tega 57% do nefinančnih družb in 29% do tujine. Terjatve iz posojil so se predvsem zaradi posebne metodološke obravnave DUTB zmanjšale za 1,3 mrd EUR. **Druge terjatve** so znašale 3,5 mrd EUR, od tega terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, 89%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (54%) in znotraj lastnega sektorja (19%).

Obveznosti države so konec tretjega četrtrletja 2016 znašale 43,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšale za 3 mrd EUR. Država je imela 32,8 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (64%), bank (18%), centralne banke (13%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (5%). Obveznosti so se povečale do centralne banke (za 2,5 mrd EUR) in zmanjšale do bank (za 505 mio EUR). Obveznosti iz **posojil** so znašale 4,3 mrd EUR, od tega 54% do tujine in 39% do bank. Konsolidiran **dolg** države (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je znašal 36,9 mrd EUR oz. 93% BDP.

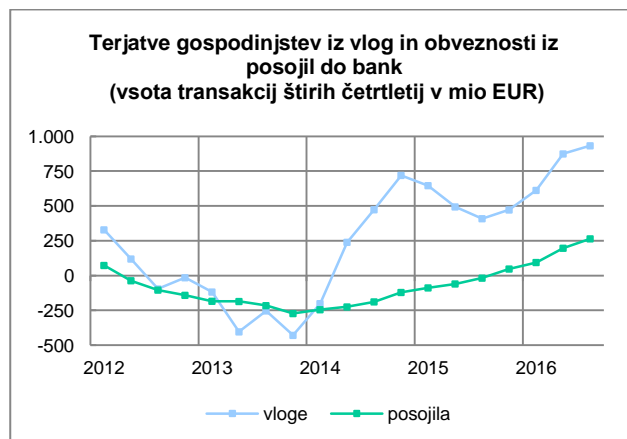

Država je imela **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 11,3 mrd EUR. V tretjem četrtrletju 2016 je **primanjkljaj v transakcijah** na letni ravni znašal 546 mio EUR oz. 1,4% BDP.

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec tretjega četrtertletja 2016 znašala 39,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,7 mrd EUR. **Vloge** so znašale 17,2 mrd EUR (59% vlog na vpogled), 95% v domačih bankah in 5% v tujini, pri tem so se vloge na vpogled povečale (za 1,8 mrd EUR), vezane vloge pa zmanjšale (za 917 mio EUR). Terjatve iz **gotovine** so znašale 2,7 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 10,2 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (77%) in investicijske sklade (13%) in so se zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečale za 339 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 7 mrd EUR, od tega so pokojninske pravice predstavljale 45%, življenjska zavarovanja 44%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 11%, ter so se povečale za 387 mio EUR.

Obveznosti gospodinjstev so konec tretjega četrtertletja 2016 znašale 12,3 mrd EUR. Obveznosti iz **posojil** so dosegle 10,8 mrd EUR, 83% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov, ter so se povečale za 139 mio EUR.

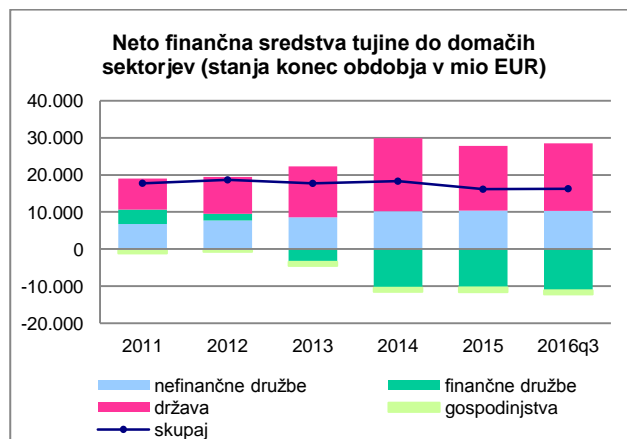

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 27,5 mrd EUR in se je v zadnjem letu povečal za 1,5 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec tretjega četrtertletja 2016 znašala 56,9 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 230 mio EUR. Tujina je imela 21,7 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, ki so se zmanjšale preko transakcij za 1,5 mrd EUR, povečale pa preko vrednostnih sprememb za 1,2 mrd EUR, oboje največ v državne vrednostne papirje. **Posojila** so znašala 14,2 mrd EUR, od tega 49% nefinančnim družbam, 19% bankam in 16% državi. Terjatve so se zmanjšale za 1,3 mrd EUR, najbolj do bank, drugih finančnih posrednikov in države. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 12,1 mrd EUR, od tega 77% v nefinančne družbe in 17% v banke, ter so se povečale za 1,9 mrd EUR.

Obveznosti tujine so konec tretjega četrtertletja 2016 znašale 40,6 mrd EUR in bile na ravni enaki izpred enega leta. Tujina je imela 12,8 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 41% do centralne banke, 30% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 24% do bank, in so se povečale za 2,4 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 8,8 mrd EUR in so se zmanjšale do države (za 1,3 mrd EUR), centralne banke (za 553 mio EUR) in bank (za 482 mio EUR). Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se zmanjšale za 147 mio EUR na 7,2 mrd EUR, od tega 35% do nefinančnih družb, 23% do investicijskih skladov ter 18% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine se je v zadnjem letu izboljšal za 219 mio EUR na 16,3 mrd EUR, pri čemer se je izboljšal do nefinančnih družb (za 939 mio EUR) in države (za 826 mio EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije S.124 Investicijski skladi razen MMF S.125 Drugi finančni posredniki S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci S.128 Zavarovalne družbe S.129 Pokojninski skladi S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti S.14 Gospodinjstva S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva S.2 Tujina S.21 EU S.2111 Evroobmočje S.2112 Ostale članice EU S.22 Ostale države	F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ) F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.31 Kratkoročni F.32 Dolgoročni F.4 Posojila F.41 Kratkoročna F.42 Dolgoročna F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov F.511 Delnice, ki kotirajo F.512 Delnice, ki ne kotirajo F.519 Drug lastniški kapital F.52 Delnice/enote investicijskih skladov F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene F.8 Druge terjatve in obveznosti F.81 Komercialni krediti in predujmi F.89 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

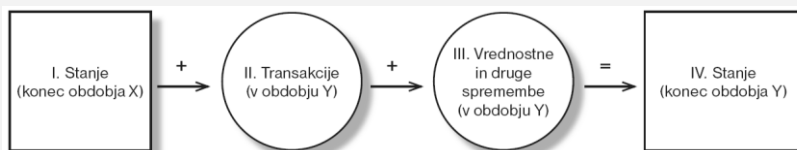
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR;
 - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 mio EUR;
 - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;
- bančna statistika;
- statistika investicijskih skladov;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/iskalniki/financni-racun.asp?Mapald=922>